

Influența poeziilor eminesciene de „largă respirație meditativă și puternic patos critic și social“ poate fi luată în considerare tot pe un fundal liric mai amplu deoarece din confruntarea textelor pe care o propune S. Šmatlak (*Împărat și proletar, Scrisoarea II și Scrisoare domnișoarei L. G., Jehova, Sclavul*) nu putem deduce similitudini mai precise. Mai îndreptățită ni se pare apropierea dintre poezia aceluiași Hviezdoslav, *Sint glas însingurat ce predică-n pustiu*, cu *Jehova* a lui Krasko. Iar poeziile *Sclavul* sau *Glia străbună* ne amintesc mai cu putere de Coșbuc sau Goga, deși o poezie protestatară de patos național și social cultiva la slovaci și Sv. H. Vajanský.

Dincolo de analogiile de ordin general, există coincidențe mai pregnante care nu se limitează exclusiv la poeziile lui Krasko din perioada adolescenței. Le întâlnim în toate etapele de evoluție a creației sale poetice, asimilându-se, împutinându-se și retopindu-se treptat în sinteza lirică proprie a poetului slovac. Cele mai vechi poezii cunoscute ale lui Ivan Krasko s-au păstrat în așa numitul „carnetul românesc“. Aici se află notate următoarele zece poezii originale: *Mamka, lúba mamka* (*Mamă, scumpă mamă*), *Deň spásy* (*Ziua mîntuirii*), *Sami sme v hore* (*Singuri în codru*)¹, *Čierne oči, čierne* (*Ochi, negri, ochi negri*), *Milá moja, milá moja* (*Draga mea, draga mea*), *Pieseň nášho ľudu* (*Cîntecul poporului nostru*), *V Brašove* (*La Brașov*), *Nepýtajte sa ma* (*Nu mă întrebați*), *Len pre teba* (*Numai pentru tine*), *Za búrnej, čiernej noci* (*Pe noapte neagră, furtunoasă*). Dintre ele, cea mai veche este *Cîntecul poporului meu*, sub care se află data de 18.IV.1893, dar despre care, într-o conferință ținută la radio în 1956, poetul a spus: „Am scris-o la gimnaziul german din Sibiu în anul 1893“. Este evident o nepotrivire, nesoluționată încă, deoarece poetul a venit la Sibiu în toamna anului 1893². Cu această singură excepție, altceva nu îndreptățește afirmația lui Rudo Brtáň, după care Ivan Krasko a început să scrie poezii încă înainte de a veni în Transilvania³. Dintre aceste poezii Krasko a ales trei (*Mamă, dulce mamă* — modificînd titlul inițial *Mamă, scumpă mamă* — *Singuri în codru, Cîntecul poporului meu*), a mai adăugat încă una (*Cîntecele mele tainice*) și le-a trimis spre publicare la revista *Slovenské pohľady*. În numărul din decembrie al revistei (1896, nr. 12) n-a apărut atunci decît poezia *Cîntecul poporului meu*. Abia în 1907, cînd I. Krasko devenise un poet cunoscut, J. Škultéty, redactorul principal al aceleiași reviste, fără a mai cere suplimentar avizul autorului, i-a publicat poezia *Mamă, dulce mamă* („*Slovenské pohľady*“, XXVII, 2, 1907). Krasko a protestat imediat împotriva publicării ei: „M-a surprins că în ultimul număr din 'Pohľady' ați publicat lucruri pe care le-am scris ca gimnazist de 17—18 ani. Sînt atît de nereușite, mai ales ca formă, încît nu pot fi bucuros că au văzut lumina zilei“⁴. Ivan Krasko foarte multă vreme s-a ferit să dea la iveală versurile sale din tinerețe cu amprentă eminesciană prea vizibilă. Despre această poezie M. Gáfrik scrie că „împulsul literar al apariției ei putea să fie

¹ M. Gáfrik face observația că textul acestei poezii a fost adăugat în carnetul de I. Krasko tîrziu după plecarea din Brașov. *Súborné dielo Ivana Krasku*, ed. cit., p. 217.

² *Ibidem*, p. 201—202.

³ Rudo Brtáň, *Kraskova tvorba*, „Elan“, I, 1930/31.

⁴ Scrisoarea către J. Škultéty din 5.3.1907, Citat după M. Gáfrik, *Súborné dielo Ivana Krasku I*, ed. cit., p. 215.